

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Király-utca 4. sz.
 Az arany hajó szállodával szemben.
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak
 —
 Működésük a kiadóhivatalban vértetnek és

Évfordulóra.

Pécs, 1895. március 19.

(*) Holnap lesz egy éve, hogy nemzetünk s a világtörténelem nagy heroszának, Kossuth Lajosnak halhatatlan lelke elszállott földi porhüvelyéből; és míg ez a kihült földi maradvány a kerepesi-uti temetőben aluszsa örök álmát, a nagy férfi emléke, dicső nagy szelleme élni fog örökké, míg szabadságért hevülő szív lesz e földtéken.

Elhunytával gyászba borult az egész hon. Volt okunk gyászolni őt igazán, őszintén, hisz a kilencvenkét évre terjedő fényes életpályája tartamából több mint félszázad a magyar nemzetnek volt szentelve. A dobogni megszűnt szív minden verése, lángelméjének minden gondolata a magyar nemzeté volt. Ennek a nemzetnek szabadságáért küzdött, szenvedett és ezért esdve folyton az Égek urához, hunyta le szemét.

Porait átadtuk azóta a földnek, lelkét az Égnek, csak szellemét tartottuk meg magunk közt, a kik megtartottuk.

Halála a mily gyászos csapás volt hazánkra, épp úgy megmutatta és bebizonyította, hogy próféta volt a magyar nemzetnek, mert életében hangoztatott szavai mindjárt elhunytá után kezdtek valóra válni.

Látnoki szemeivel Kossuth jól látta a jövőt. Tetemei még ki sem hültek, már is láttuk a kamarilla, a bécsi kéz működését, a mely annak idején előidézte az aradi golgothát, az újépület zárkáját, és a mely megtöltötte Kufstein, Spielberg és Olmütz kazamatáit. Ez a hagyományos osztrák szellem nem fojthatta magába a gyűlöletet, mikor látta, hogy hatalmas uralkodókét messze elhagyó gyászpompában nyilvánul a magyar nép kegyelele a kihült holttest iránt.

Temetésétől távol tartotta magát a hivatalos világ, csupán az igazi nemzet vett ott részt. A hatalom árnyékában sűtkérező lakájok azzal igyekeztek maguknak érdemeket szerezni Bécs előtt, hogy megtagadták a vérségi köteleket és így nyilvánvalóvá tették a rut hálátlanságot, melyet annak a történelmi nagy alaknak az emléke iránt tanusítottak, a ki nélkül bizony Magyarország ma már nem léteznék.

Az évfordulón alighanem ismétlődni fognak azok, miket a temetésen láttunk végbemenni. A hivatalos apparátus szeretné a nemzet nagy halottai sorából közönséges halottá devalválni; hja, mert felköltte a bécsi körök irigységét az a bucsujárás, mely a szenthelylyé lett sírdomb körül most már évről-évre megújulni fog.

Igy szokott ez lenni, valahányszor nehéz napok következnek el a nemzetre. Most az itt nyugvó porokban az Esmét tisztelik meg a bucsujárók, ennek feltámadásáért esdenek, itt panaszzolják el néma bánattal a honfiak keserveiket, hisz megvagyon irva:

„Hol sirjaink domborulnak,
 Unokáink leborulnak . . .“

Erőt, kitartást merítenek e sírdombnál az oda zarándokolók, és ha talán a kettészakadt függetlenségi és 48-as párt matadorjai együtt és egyszerre rónák le kegyeletük adóját a sírdomb körül, tán még sikerülne a kibékülés, hogy az a nagygyá nőtt párt, mely a Kossuth Lajos nevével, mint szent jelszóval vitte harcba a párt lo-

bogóját, ismét egyesülne, a mi már csak azért is kívánatos volna, hogy nem mondhatná senki e nemzet fiai közül, hogy a szétszúllott párt bármelyik töredéke csak játszott Kossuth apánk szent nevével, hogy őnzés vezette működésében és most, mint a párt ügyének árulói, egy gyékényen árulnak a kormányval vagy a keletkezőben lévő néppárttal.

Részünkről óhajtuk, vajha magukba szállva, pártunk jelesei visszahoznák az elszállt jó egyetértést és tennének a nemzet nagy halottja előtt oly szent fogadást, hogy jövőre kívül hagyván a személyes ügyeket, egy céljuk lesz, a haza önállóságának kivívása.

Igy lesznek örököséivé Kossuth eszméinek, így fogja őket támogatni a nemzet, és hódíthatunk tért lépésről-lépésre a hazában, melynek oly szabadnak és függetlennek kell lennie, mint azt a földben nyugvó Kossuth Lajos akarta.

Legyen tehát a mai nap a nagy férfi emlékének szentelve. Zarándokoljunk el mi is gondolatban a megszentelt hantok mellé, és tegyünk fogadást, nagyot és erőset: Küzdeni fogunk a zsarnokság, a szolga hatalom ellen mind halálig; küzdeni fogunk nemzetünk igazaiért oly értelemben, mint a nagy elvek az 1848-iki törvényekben le vannak fektetve.

Mi sem többet, sem kevesebbet nem akarunk, csak a mit a törvények biztosítanak számunkra. Mi éppen ezért óhajtuk pártunkban az egyetértést, hogy a Kossuth Lajos által már kivívott törvényeket, melyek foganatbavételét az idő és a megalkuvás elvette a nemzettől, életbeléptessük, hogy legyen teljesebb Kossuth jóslatának, hogy ezeknek az eszméknek győzniök kell bármely hatalommal szemben, ezeket az eszméket eltemetni nem lehet, mert kitörnek még a sírból is.

Adja az ég, hogy a jövő évforduló ne találja ily széttagolt állapotban Kossuth apánk fiait.

* **A közigazgatási bíráskodás.** Parlamenti körökben általános a nézet, hogy a közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslat semmiesetre sem fog az őszi ülészek előtt a képviselőházban tárgyalatni. A reformot a ház minden oldalán sürögősen kívánják, a javasolt formában azonban az ellensék tulnyomó nagy része a leghevesebben ellenzi azt, különösen az elsőfoku bíróság szervezésére vonatkozó intézkedéseit a törvényjavaslatnak az ellensék a leghatározottabban visszautasítja, a minek következtében a rendkívül hosszadalmas általános vitán kívül egy nem kevésbé hosszantartó részletes vita is várható, a melynek befejezését, tekintve azt, hogy a törvényjavaslat több mint 200 szakaszból áll, még csak hozzávetőleg sem lehet előre jelezni.

* **Nyugdíjazások a királyi honvédségnél.** Megbízható forrásból értesülünk, hogy az idej májusi előléptetések nagy meglepetéseket fognak kelteni a királyi honvédség tisztikarában. Nevezetesen nyugdíjba megy egyszerre három kerületi parancsnok is, mindannyian „megrongált egészségük“ címén, voltaképpen pedig azért, mert ez állásukkal összekötött fontosságukban mindinkább emelkedő adminisztratív köteleességek teljesítésére képtelenségnek bizonyulnak. Nyugdíjba megy továbbá két tábornok is, mind a kettő honvédhuszár-dandárparancsnok; egyik a Felvidéken, a másik a fővárosban állomásozik. Első a legutóbbi őszi manőverek alkalmával rendkívüli jelét adta hadviselői képességeinek, mindazáltal nyugdíjba kell mennie, mert a parancsnoki tekintélyét nem tudja állásához mérten föntartani. A másik dandárnok visszavonulása saját akaratából történik, s az illető a napokban már illetékes helyen be is adta betegjelentését. Helyét a dandárnoki állásban minden valószínűség szerint Halasy Pál huszárezredes, szegedi dandárnok fogja átvenni, a ki mint ezred-

parancsnok néhány évvel ezelőtt már Budapesten teljesített szolgálatot.

Ügyvéd a vádlottak padján.

Pécs, 1895. március 19.

Nagy föltűnést keltett városunkban mintegy három héttel ezelőtt a Curianak az a határozata, melylyel — ellenkezőleg a két alsóbb forummal — Stern Károly ügyvédet család büntette, zsarolás és becsületsértés vétsége miatt vád alá helyezte. Miután ehhez képest a dolgok a megoldás stádiumába jutottak, erről a mindenképen szövevényes ügyről az alábbi referádánkban adunk számot.

A ma megkezdett tárgyalás előreláthatólag több napot fog igénybe venni, a mi, tekintve a közönségnek már a mai napon nyilvánult nagy érdeklődését, napról-napra hozni fogjuk a tárgyalás fázisait, hogy a közönség is véleményt alkothasson magának a dolog mibenlétéről.

A tárgyalást Sávelel Kálmán törvényszéki elnök vezette; mellette szavazó bírákként Göböl Gyula és Geiger Dező törvényszéki bírák szerepeltek. Jegyző: Fesztli Károly. A kir. ügyészséget Nagy Géza alügyész képviselte.

Elnök bevezető szavai után Nagy Géza alügyész ismertette a szönyegen forgó ügy mibenlétét. Szerinte a tárgyalandó bűntügyet a pécsi kir. ügyészség annak idején megszüntetendőnek indítványozta, a mit a pécsi kir. törvényszék, mint első foku bíróság helybenhagyott. Ugyanígy járt el a pécsi kir. tábla. Azonban a kir. Curia, eltérőleg a korábbi határozatoktól, vád alá helyezte Stern Károly ügyvédet.

Az elnök ur által felszólítottam, hogy szokásos bevezető indítványomat terjeszsem elő. Megvallom, hogy ez a körülmény némileg fonák helyzetbe juttatott, hogy most vádoljam azt, a kit felmentendőnek indítványoztam. Egyedül a császári német törvényhozás az, mely imperative intéskedik azon esetben, ha a felsőbb bíróság másként intéskedik, mint az alsóbb bíróság. Ez esetben a német vádhatóság köteles 30 nap alatt a vádlevelet benyújtani oly értelemben, mely a legfelsőbb foku határozatnak tényleg megfelel.

A mi bünvádi eljárásunkban csak a gyakorlat teszi a vádhatóság kötelességévé az ilyenmü határozatok értelmében leendő megvádolást, hogy ez ugymondjam a vádhatóságra mintegy rá oktroyáltassék.

Igy tehát csak arra szorítkoshatom, hogy előadjam a vád tárgyát. Röviden tehát néhány szóval azt a tényállást ismertetem, melyet a kuria bizonyítottak vett.

Kohn József és neje Bruck Matild eladták ingatlanukat Rull András és nejének. Azonban az ügylet kellően effektuálható nem lévén, perre került a dolog. Kohnék ügyvédje vádlott volt és azt a tanácsot adta, hogy hagyják az ingatlanokat bírói árverésre kerülni s mivel Kohnéknak pénzüik nem volt, vádlott ajánlkozott, hogy ő majd kifiseti a vételért helyettük, a birtokot asután visszabocsaítja panaszosok birtokába, mert a vétel különben is panaszosok számára fog történni.

Ettől kezdve Stern ügy gerálta magát, mint az ő jóakarójuk. És ténykedése azt a hitet ébresztette magánpanaszosokban, hogy a birtok az övék. Betültek tehát a birtokba, és gazdálkodtak. Ebből kellett volna megfizetniük vádlott költségeit. Így tartott ez 3 éven át. Azonban 1891-ben Stern egyet fordított a dologon és kijelentette, hogy most már ő a tulajdonos. Nevezett Kohnékat cselédjeinek jelentette ki és panaszt emelt, hogy ezeket 3 nap alatt a birtokból kitelepítsék. Ily módon tehát megfosztotta csalárd fondorlattal Kohnékat birtokuktól és ez volna a család tényálladéka.

Stern ezután felszólította Kohnékat hideg novemberi időben az azonnal való távozásra. Őt gyermekkel persze bajosan ment az. Kihassnáta tehát Kohnék szorult helyzetét, hogy bérbe veszik tőle a birtokot, ezer forintot azonnal lefizetnek, a bérletért évi 900 frtot és azonfelül az adót is fizetik.

Ez a zsarolás tényálladéka. Mivel pedig később Stern Károly akként nyilatkozott két tanu előtt, a kikkel a birtok megvétele végett tárgyal, hogy „azt gondolják maguk,

hogy én is úgy kaptam, mint Kohn,“ ez a becsületsértés tényálladékának jogi alapja.

A tárgyalás meg fog tartatni. Kétségtelen, hogy az igazság ki fog derülni. Fentartom a jogomat, hogy a tárgyalás eredményéhez, a fejleményekhez képest, meggyőződéseim szerint tegyem meg előterjesztésemet.

Móltóstassák megkezdeni a bizonyítási eljárást.

Mutt ny á n s z k y Béla, panaszosok ügyvédje bejelenti, hogy helyettesül L a u b e r Ressót bízta meg. (Távozik a teremből.)

Stern Károly kihallgatása.

Stern Károly elnök kérdéseire előadja, hogy b a n születésű, 45 éves, isr. vallású, nős, 3 gyermek tyja, ügyvéd, pécsi lakos, büntetve nem volt.

Elnök: Ön Kohnét egy csomó polgári per-en képviselte, mondja csak, mennyire becsülte Kohné irtokát?

Stern: 18—20 ezer forintra.

Elnök: Nennyiért adták el?

Vádlott: 18.500 frtért.

Elnök: Az eladásról csak ideiglenes szerződést adott, miért?

Vádlott: Mert egyes parcellák még nem oltak a nevén.

Elnök: Vevők mennyit fizettek?

Vádlott: Ezer forint foglalót és 4000 frtot írói letétbe helyeztek.

Elnök: Mondja el nekem azt, hogy mi alon kerültek ezek a birtokok birói árverés alá?

Vádlott: 1885. május havában eljött hozzám John és előadta, hogy pere van Rullékkal. Hogy ullaék belemertek a birtokba és fizetni egyáltalában em akarnak. Én ekkor megtagadtam perük elvállalását. Később, 1885. június 1-én újra eljött és kijentette, hogy Fürst Győző, a ki ügyeit eddig vitte, ajánló átadni ezeket, akkor aztán nagy nehezen elemment a dologba, elhozta az aktákat Fürsttől a meghatalmazását kiállította. Ugyanakkor kijelenttem, hogy nem vállalhatok garanciát a gyors bejezésért, hanem azt a tanácsot adtam, hogy legjobb sz, ha zár alá vétetjük a birtokot, így talán egyesgre birjuk Rullékat.

A kérvényt 3 nap mulva csakugyan be is adtam, elrendelték, sőt csakhamar fogatosították is a zárlatot. Rullék azonban nem jöttek egyezkedni. Ezenközben pedig már lejárt a vételár harmadik részlete is.

Az azonban Pasitzky hitelezőnek 6000 frtos követelése volt a birtokra jelzálogilag bekebelezve, a ki aztán 1887. novemberében megkérte az árverést.

Mivel Kohnéknak maguknak sem volt pénzük, közjegyzői okiratban értesítették tanácsomra Rullékat, hogy jó lesz fizetni legalább a Pasitzkynak járó kamatokat, mert különben az árverés egészben csakis az ő kárakra történik.

Mivel pedig a hitelező követelése fizetve egyáltalában nem lett, az árverést megtartották.

Eljött Kohn újra hozzám, azt mondván, hogy attól tart, hogy a birtok az árverésen nagyon olcsón fog elkeln. Menjek el, hajtsam föl a birtok árát, hogy így neki is maradjon valami a fölöslegetől.

Az árverésen ott volt Simonfay, Szautter ügyvéd, ezek is, meg egy pár polgár is vettek parcellákat. Én is.

Pár nap mulva ismét beállított Kohn és esengett, hogy vásároljam össze a többi parcellákat is. Megvettem tehát Szauttertől a maga részét, a többire utóajánlatot adtam be.

Mivel már beleugrottam az árverésbe és vagy 300 parcellát megvettem, azt az ajánlatot tettem Kohnnak, hogy menjen ki, s kezelje a birtokot addig is, míg sikeresen és haszonnal el tudjuk adni.

Ő elfogadta ajánlatomat, én meg megígértem neki, hogy az eladás megtörténte után a fölösleget ki fogom neki szolgáltatni. Pénzt adtam neki a felszerelésre, a napszámokra, összesen 1085 frtot. Szeptember 30-án, hogy egészen meg legyenek nyugtatva, kiállítottam nekik egy írást, mely szerint ha időközben eladnám a birtokot, a felesleget kiadom nekik.

Három évig egészen hűségesen kezelték a birtokot, elszámoltak rendesen. Azonban 1891-ben bejött hozzám a turonyi bíró és azt mondta, hogy a Kohn két kocai zabot vitt le Siklóra. Behívtam. Elismerte; de azzal mentegőzött, hogy momentán pénzre volt szüksége, de el fog számolni.

Kijelentettem ekkor, hogy bizalmam megszűnt irántok és azt is, hogy az eddigi viszonynak véget vetek.

Pár nap mulva ismét bejöttek Kohnék. Legjobb lesz — mondám — ha bérbe veszik a birtokot, akkor nem lesz reá szükség, hogy nekem elszámoljanak.

Ezenközben ismét bejött a bíró, jelentvén, hogy Kohn már 2 napja szállítja boraimat.

Feljelentettem őket a siklósi szolgabírósnál hűtlen kezelés miatt. Itt Kohn azzal védekezett, hogy tehette a mit akart, mert ővé itt minden. Éjjel aztán a marhákat is elhajtatta Kohn.

Ilyen tényállás közepette mentem a szolgabíróhoz és kértem, hogy helyezték ki a hűtlen kezelőt a gazdasági épületekből. A szolgabíró elrendelte.

Nem sokára újra bejöttek. Megbánták, a mit tettek, kértek, hogy bocsássam meg nekik, megtértenek minden kárt és továbbra is hűségesen fogják kezelni a birtokot.

Azt feleltem ezekre az esdeklésekre, hogy ha elhosszák az elsiikkaasztott dolgok árát, hajlandó vagyok egy évre bérbeadni. Ők lefizettek 1000 frtot, az évi 900 frtban meghatározott bért pedig aratás és szüret után fizették mindig pontosan.

Ennyi a tényállás.

Jobst László vádlott védője becsatolja az okmányokat, melyekre vádlott hivatkozott.

Elnök: Ön még azzal is van vádolva, hogy ügyfeleinek érdekeit nem híven képviselte és őket tényleg megkárosította. Ugyanis ön adta volna azt tanácsot, hogy engedjék a birtokot birói árverésre, ön megveszi javukra és ők maradnak a tulajdonosok. Ön megvette a birtokot s aztán kidobatta őket. Ravasz fondorlattal ekként ön szegény Kohnéknak anyagi kárt, magának pedig jogtalan anyagi hasznot szerzett. Mit szól ehhez?

Vádlott: Jól kigondolt mese az egész. Nem várt volna 4 álló esztendeig, ha ez lett volna terve. Hivatkozik Miltényi Miklós volt segédjére. Hisz ő utolsó órában is intette Rullt a fizetésre, tehát miért akasztotta volna meg a dolgok folyását. Nem az én tanácsomra ment úgy a dolog, hanem a viszonyok kényszere vitte őket bele. Nem volt pénzük. Tagadja, beigazolja és megcáfolja, hogy ő adta volna nekik a tanácsot az árverésre vonatkozólag. Soha sem tett ígéretet, hogy a birtokot Kohnék részére vette; de különben is esze ágában sem volt a birtokot megvenni, csak az árakat akarta felhajtani.

Elnök: Ha önnek Kohn csak megbízott gazdasíztje volt, csak kellett valami fizetésének lenni?

Vádlott: A felesleg lett volna a jutalma. Azonban beláttam, hogy nekik is kell élni valamiből, hát az apróbb terményeket, mint árpát, babot, burgonyát nekik engedtem át.

Elnök: Igaz-e, hogy egyes emberek egyes parcellákat szándékoztak öntől megvásárolni és ön Kohnhoz utasította őket, mondván, hogy az övé minden.

Vádlott: Nem egészen úgy van. Azért küldtem őket Kohnhoz, mert én nem ismertem a földeket. Ő tudta, melyik a nélkülözhető, melyik mit ér. Így is történt, és én Kohn javaslata folytán tényleg több parcellát eladtam. Egyébiránt megjegyzem, hogy több parcellát meg hozzá is vásároltam a birtok kikerekítéséhez.

Elnök: Ime, itt egy írás, melyben Kohné elismeri, hogy a Pasitzky kielégítése után fenmaradt összeget nem kívánja befizettetni, mivel arra nézve Kohné ki van elégitve. Átadta-e tényleg ezt az 5000 frtot Kohnénak?

Vádlott: Igen. (Panaszosok gunyosan nevetnek.)

Elnök: Hogyan lehet az, mikor nem járt nekik ennyi?

Vádlott: Összeszámoltunk. Ennek volt az eredménye az 5000 frt.

Elnök: Mikor a birtokba bebocsátotta panaszosokat, nem csináltak valami írást?

Vádlott: Nem.

Elnök: Hogy áll ma önök közt a jogviszony? Van e önnek még követelése rajtuk?

Vádlott: Igen; még mindig tartoznak.

Elnök: A második vád a zsarolás vádja. Hogy ön megtarthassa a birtokot és onnét Kohnékat ki dobhassa, kényszerített gyakorolt reájok. Mi a megjegyzése erre?

Vádlott: Az okmány maga is mutatja, hogy nem lehetett szó sem a zsarolásról. Én azt nem tudtam, hogy hatósággal is lehet valakit fenyegetni. De panaszosok különben sem voltak kényszer helyzetben. Hisz hálálkodva fogadták, hogy behagytam őket a birtokban. Hogy szavukat betartották, ez azt igazolja, hogy nem lettek kizsarolva.

Elnök: Mi az észrevétele a becsületsértés vádjára vonatkozólag?

Vádlott: Nem úgy van. Hozzám két uri ember jött azzal a szándékkal, hogy megveszik a birtokot. Sokalták a vételár. Én erre azt mondtam, hogy talán azt hiszik önök, hogy loptam a birtokot.

Göbel bíró: Meddig tartott önök közt a szerződés viszony?

Vádlott: Egy évig.

Geiger bíró: Végrehajtható követelése 7000 frt volt és befolyt 10.000 frt, miért folytatta ön mégis tovább az árverést, mikor nem volt célja?

Vádlott: Nem csak Pasitzky volt kielégítendő hanem Eibach is.

Geiger bíró: Mennyi pénzt vitt ki magával?

Vádlott: 900 frt bánatpénzt.

Geiger bíró: Szokott-e venni máskor birtokokat?

Vádlott: Igen.

Geiger bíró: Mit szokott tenni velük?

Vádlott: Ismét eladni.

Geiger bíró: Miért nem beszélt inkább Pasitzkyvel, ez talán beszűntethette volna az árverést, ha kifizeti a kamatot. Ez kevesebb áldozattal járt volna.

Vádlott: Akkor szó sem volt erről.

Geiger bíró: Miféle biztosítékot nyújtottak önnek panaszosok, hogy behagyta őket a birtokban?

Vádlott: Semmit.

Nagy alügyész: Parcellánként történt-e az eladás?

Vádlott: Negyedtelkenként.

Nagy alügyész: Ön már az első negyed teleknél tapasztalta, hogy önnek marad, mégis miért folytatta az árverést?

Vádlott: Nem vesztettem rajta, mert olcsón jutottam hozzájuk és saját érdekem nem volt kockáztatva.

Nagy alügyész: Faddi János bíró mikor bízta meg az ellenőrködéssel?

Vádlott: Mindjárt az első évben.

Nagy alügyész: Vezetett-e jegyzéket a beszolgáltatott pénzekről?

Vádlott: Igen. Ime, itt van.

Nagy ügyész: Hogyan lehet az, hogy a kitélepítést elrendelő hatósági végzési conceptusa az ön kézírása és csak az aláírás ered Perczel Bénéttől?

Vádlott: Sürgős volt nagyon, tehát az egyik példányt én irtam.

Kohn Józsefné kihallgatása.

Jobst László védő mindenekelőtt kéri a törvényszéket, hogy Kohné kihallgatásánál férje ne legyen jelen.

A törvényszék Kohn Józsefet kiküldi a teremből.

Kohn Józsefné szül. Bruck Mathild, elnök kérdésére előadja, hogy bajai születésű 52 éves, férjezett, 6 gyermek anyja, férje jelenleg foglalkozás nélküli és Pécsen laknak.

Birtoka volt a turonyi és csarnóti határban. Eladta Rull András és nejeének 18.500 frtért. Kapott 1000 frt foglalót, 4000 frtot birói letétbe adtak. Azonban fizetni nem akartak. Ők is, Rullék is pereltek. Először Fürst volt az ügyvédjük és csak 1885. tavaszán mentek Sternhez. Stern nem jól vezette a pert. Különben az egész dolgot a férje jobban tudja, ő még vádját sem tudja előadni. A mit tud a dologban, azt mind férjétől tudja. Különben Stern egy tüt se vett a gazdaságba, ők Sternnél csak kölcsönvettek, következésképp a birtok soha se volt a Sterné, hanem az övék. Stern csak a pénzt tartotta meg, a birtokot kaparította magához, ezt ügyvéd nem szokta tenni. Vádját fentartja.

Ezután Geiger bíró, az alügyész és Jobst védő intéztek keresztkérdéseket panaszosnőhöz, a miből azonban semmi említésre méltó körülmény nem derült ki.

Félegykor elnök a tárgyalást felfüggesztette.

(Délutáni tárgyalás)

Elnök d. u. 3 órakor megnyitja az ülést. Ezután Kohn József tanut és magánvádlót hallgatja ki, a ki a becsületsértés vádját visszavonja Stern K. ellenében; neje mint panaszos helyett vallomást tesz Kohn Stern K. mint vádlott ellen, de vallomása érthetetlen, ép azt, mit bizonyítani kellene, nem tudta, nem emlékezik semmire. A család, mit állítólag Stern K. ellenök elkövetett abban áll, hogy ígérte nekik, hogy vesz egy birtokot és mégis maga magának vette meg, azonban részletekre nem emlékezik, elnök további kérdéseire nem felel; később tanu, illetve magánvádló azt állítja, hogy ő a Stern által 10000 frtért árverésen vett birtokba bement, őt Stern pénzzel is ellátta, s azt mondtotta, majd ha lassan lefizetik a birtokot az övéké lesz; vádját azzal indokolja, hogy Stern Károly 4 év után kitevette a birtokból őket. Ő magát, jólehet nem ő vette a birtokot, tulajdonosnak vallja, nem pedig megbízottak s így jogtalanul tette őt ki a birtokból.

Elnök: több levéllel, egy tárgyalási jegyzőkönyvvel is, hol az van írva, hogy Kohn megbízott, igyekszik bebizonyítani, hogy Kohn csak megbízott volt, mit ő semmiképp sem akar elismerni; biztosítási bécákat mutat fel elnök, melyeket Stern Károly fizetett ki, mi szintén oda konkludál, hogy Stern volt a tulajdonos, nem pedig Kohn, hisz az a tulajdonos, ki a birtokon levő terheket stb. fizeti. Kohn értelmetlen feleletei semmit sem lendítenek a dolog lényegén, csak egyre azt hajtja, hogy ő volt a tulajdonos, nem pedig Stern.

Elnök ujabbán azt kérdi Kohntól, hogy ennyi érvelés után, újabb leveleket mutatva fel, melyeket Kohn Sternnek irt, olyan hangon, mint a gazdasízt ir földes urának, mondja ki nyíltan megbízott volt-e vagy nem, mire Kohn határozottan azt feleli, felesége tulajdonos volt. Elnök a másik vádra tér át.

Stern felszólította egy izben Kohnt, hogy a bor árából szolgáltatson be 100 frtot, s ezt ő jogtalanul tartja, azt mondja csalást követett el Stern

ezzel. Azt mondja, hogy nem kényszerítette őt Stern a bérszerződést aláírni, mégis azt állítja, hogy mu száj volt aláírni, mert egy végzésben az állott, hogy különben 3 nap alatt kötelesek a birtokból kimenni.

Kohn végül kijelenti, hogy a becsületsértés vádjától visszalép.

(A tárgyalás tovább folyik.)

Hirek.

Pécs, 1895. március 19.

— **(A pécsi katolikus kör)** folyó hó 24-én (vasárnap) saját helyiségében felolvasó és zeneestélyt rendez a következő műsorral: 1. Magyar vigjáték-nyitány Kéler Bélától. Terzett. Zongora, gordonka és hegedűn előadják: Feilhauer Stefánia urhölgy, Girardi József, Zoller Nándor és Eckhardt Antal urak. 2. „Az élet földadata és életörömök.” Irta és fölolvassa Kozáry Gyula. 3. a) Dallam „Pál és Virginia” operából Massé Viktortól. b) Népdal Elbert Imrétől. Énekli Fekter Ferenc, a m. k. opera tagja; kíséri Eckhardt Antal. 4. G moll ballada Chopintól. Előadja Chinorány Iza urhölgy, bécsi conservatoriumot végzett növendék. Kezdeté esti fél 6 órakor. Felmenet a körhelyiségekbe fél 6 óráig a keleti feljárón, azon túl csak a nyugoti feljáró lesz nyitva.

— **(Kinevezés.)** A pénzügyminiszter Cziráki Antal mohácsi m. kir. adóellenőrt a fumei kir. adóhivatalhoz I. osztályu ellenőrré nevezte ki.

— **(Ováció.)** Igen szép és megható ünnepeltetésben részesült ma Kindl József, a „Pécsi kölcsönös segélyező egyesület” vezérigazgatója. A mai napon ünnepelték ugyanis 25 ödször névünnepét, a mióta az intézet tisztviselője és vezetője. Első ízben a tisztikar, s utóbb az igazgató választmány jelent meg testületileg hivatalos helyiségében, a kiknek nevében Hartl Ferenc, mint a választmánynak legrégibb tagja üdvözölte az ünnepeltet, ki a kitüntető bizalomnak meghatott szavakban adott kifejezést.

— **(Tisztviselőválasztás a takarékpénztárban.)** Ma délután töltötte be a pécsi takarékpénztár igazgató választmánya a legutóbbi közgyűlésen szervezett segédkönyvvivői állást, melyet tíz pályázó közül Mayer Károly nyert el, ki eddig a pécsi kölcsönsegélyező egyesületnél volt könyvelői minőségben alkalmazva.

— **(Ováció két veteránnak.)** Szép társaság vett részt a pécsi veterán egyesület házában tegnap este lefolyt ünnepélyen, a hol Donner Józsefnek 50, Bóza Józsefnek 60 ik születése napját ünnepelték. A társaság mintegy száz főre mehetett, köztük Reeh György alkaptányynyal, dr. Bokor, dr. Floris, Trober Aladár, Selényi és más ismert uri emberekkel, talán valamennyi pécsi vendéglős ott volt, köztük a „Mátyás Király”, a „Magyar Király” és a „Hétfejedelem”. Ilyen illusztris társaságban persze a jó hangulat sem hiányzott. A meghívottak a két ünnepelt férfiu vendégei voltak és mint ilyenek egy egy díszesen kiállított üdvözlő okmányt állítottak ki a két ünnepelt férfiaknak. Ezenkívül a jó veteránusok egy szép ezüst serleget adtak át Donner József szeretett elnöküknek. Vacsora alatt Koródy muzsikált és egymást érték a sikerült felköszöntők. A kedélyes összejövetelről üdvözlő sürgönyt menesztettek József főherceghez, mint az egyesület fővédnökéhez. A főherceg szintén sürgönyileg válaszolt Fiuméből a lelkes üdvözlővonalokra. A társaság jóval túl az éjféle óráig együtt maradt.

— **(Helyi érdekű vasutak.)** A szegárd báltaszéki vasut kiépítésében a kereskedelmi miniszter április 6-ára tűzte ki a tárgyalást, ennek megtörténte után az engedélynyes megkezdte a vasut építését. — A fehér és tolnamegyei helyi érdekű vasutak engedélyezése Szeniczey Ödön és érdektársai két és fél év alatt fogják a 200 klm. hosszú hálózatot kiépíteni. — A tervezett hálózatból legelőször a paks-adyonszabolcs-székesfehérvári vonal kerül kiépítésre, melynek építését a vállalkozó a napokban már meg is kezdi. Ennek befejezése után a sárbogárd székesfehérvári vonalra kerül a sor.

— **(Járási bíróság Barcson.)** A barcsiak még Szilágyi minisztersége alatt küldöttségileg kérényeztek egy járási bíróság felállítását. Az új sommás eljárás folytán megszapordott bírósági teendők úgy látszik rábírták Szilágyi utódát, a jelenlegi igazságügyminisztert, hogy a barcsiak kérését teljesítse, perze nem ingyen, mert az már szokásává vált nálunk, hogy minden állami intézményért busás árat kér a kormány a községektől. A kaposvári törvényesék elnöke ugyanis felhívta Barcs községet, vajjon minő áldozatkészségre volna hajlandó, ha Barcsa járási bíróság tétetnék. A barcsiak erre azt az ajánlatot tették, hogy a járási bíróság számára készek megfelelő épületet emelni s azt husz évre ingyen az állam rendelkezésére bocsátani. Így hát remélhető, hogy ez rohamosan emelkedő ipari és kereskedelmi gócpont nemsokára járási bírósági székhelyül lesz előléptetve.

— **(Posta és táviratiasztai tanfolyam Szegárdon.)** A Szegárdon berendezett posta- és táviratiasztai tanfolyamban, mely hat hónapig tartott, 7 hallgató vett részt, kik folyó hó 12—15-én tették le Opris Péter pécsi posta- és táviratiasztai elnökelete alatt álló bizottság előtt a posta és táviratiasztai tanfolyam tárgyaiból a vizagát. Az elnökönkivül a bizottság tagjai voltak: Gróber Béla pécsi posta- és táviratiasztai titkár, Walter Károly szegárdi posta- és táviratiasztai főnök, Percel Tivadar főtitkár, a táviratiasztai szak előadója és Szecskás Mihály kezelőtiszt, a postai szak előadója. A hét hallgató közül 3 jelesen, 1 jól s 3 elég jól állotta ki a vizagát; ezek bizonyítványt kaptak s az esküt is letették Opris Péter igazgató kezeibe.

— **(Lobkovitz dorgatoriuma.)** Az 52-ik gyalogezred önkénteseit a napokban vizagálta meg herceg Lobkovitz hadtestparancsnok. Az elméleti vizagálást nem sikerült valami fényesen, a magyar fiuk küzdöttek a német szóval. A hatvan önkéntes feleleteit türelmetlenül hallgatta végig a hadtestparancsnok s a vizagálást végén erősen megdorgálta őket. Az önkénteseket a 25-ik paragrafus nagyobb dicsőségére e miatt Gröpfel kapitány egyre-másra bünteti meg. Az egészéből az az eredmény lesz, hogy az önkéntesek tiszti kardbajt nélkül vesznek majd bucsut a szolgálati évtől.

— **(Árvis Baranyában.)** Bármily kedvezők is az idén a tavaszi hóolvadási viszonyok, a rendkívüli mennyiségben esett hó eltakarodása mégsem megy egészen baj nélkül. Mint lapunkat értesítik a K a r a s i c a tegnap L ó c s n é l átlépte medrét s nagy területet öntött el. Az állami mérnökség részéről N é m e t h mérnök sietett a vész színhelyére és remélhető, hogy a dárdai járás vízveszedelmét sikerülend kisebb területre korlátoznia, mint a minő az tavaly volt, a mikor a vasutat és az állami utat is fenyegette.

— **(Nevezetes bűnpörben)** itélt legközelebb a kir. kuria. Néhai Kund Béla fajsi volt földbirtokos gyilkosai fölött itélkezett, kik Kundot 1894. évi ápril hó 6-án délután a csoknyai vadászterületén agyonlöttek s fegyverét, vadászszekét a nála volt 25 frt készpénzzel együtt elrabolták. A tettesek Salavecz József és K á r á c s i Ferenc fiatal csavargó kanászok és M. K r u m p l i s György napszámosok voltak, kiket a kuria egyenkint 15 évi fegyházra itélt. A kuria ítélete — mint budapesti levelezőnk írja — holnap fog a kaposvári kir. törvényszékhez leérkezni A nevezetes bűnügy referense a kurián Nedeczky Ödön kir. kuriai bíró volt.

— **(Jegyzőválasztás.)** Baranyavárott holnapután, folyó hó 21-én lesz a jegyzőválasztás, még pedig — mint nekünk Baranyavárról írják — a Baranyában már szokásos rendszer szerint. Ki van eszálva ugyanis, hogy a pályázók közül V i d á k o t kell megválasztani dacára annak, hogy a községekben senki sem akarja, mert nem is ismerik, csak annyit tudnak róla, hogy a jegyzői körhöz tartozó három község lakossága $\frac{2}{10}$ részének nyelvét nem érti, pedig a volt jegyző is azért volt kénytelen elmenni, mert a néppel saját nyelvén érintkezni nem tudott. Azt kérdezhetté valami naiv lélek, hogyan lehet ez, mikor a községek választanak, tehát akaratukat érvényesíthetik is; tapasztalabbak azonban tudják már, hogy mire való a kandidálási jog, főleg ha ennek mikénti gyakorlása iránt a központból is érdeklődnek. Basáskodásról természetesen szó sem lehet, mert a kandidálást dirigálók csak a saját lelkiismeretüknek felelősek, ez pedig nyugodt.

— **(Amerikai hirdetés.)** „A ki toll és tinta nélkül akar írni, azt megtanulhatja A. E. tanártól; tudakozódásokhoz egy dollár melléklendő.”

A dollárok halomszámra érkeznek. A válasz jóideig késik ugyan, de végre mégis megjön:

— Tessék ceruzával írni.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 19-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szilágyi elnök bejelentette az ülés kezdetén Csugó Pálnak, a tapolcai kerület képviselőjének elhunytát. Ezután

Percel Dezső belügyminiszter felelt Hortoványi interpellációjára. Felolvasta a szolgabírák és az alispán jelentését, melyekkel igazolni akarta, hogy az izgatások miatt a katonaság kirendelése szükséges volt. Tagadta, hogy a katonaságot csakis ellenzéki polgároknál szállásolták be. Az, hogy a káptalanhoz nagyobb számú katonaságot szállásoltak, onnan magyarázható, mert két kanonoki stallum uresedésben van, tehát két nagy épület teljesen üres. A megmotozásokról semmit se tud.

Hortoványi József felolvasta ezután az alispán proklamációját, melyet az ellenzék folytonos habotával kísért. „Szégyen, gyalázat!” kiáltották, mikor a proklamációban foglalt erőszakos intézkedéseket olvasta.

Percel Dezső belügyminiszter újból felelt röviden, miután a többség az adott választ tudomásul vette.

TÁVIRATOK.

— **Spanyol tisztek erőszakoskodása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A madridi helyőrség és a sajtó közt felmerült konfliktus igen eles lett. Az összes lapok szerkesztősegei kijelentették a miniszterelnök előtt, hogy addig semmi újságot meg nem jelentetnek, míg a tisztek ellen meg nem védelmezik. A kormány a szerkesztősegek elé fegyveres rendőrséget rendelt ki.

— **A püspöki konferencia.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma délelőtt vette kezdetét a püspöki konferencia, melyet a hercegprimás imája nyitott meg. A hercegprimás ezután kifejti, hogy külön konferenciát nem hívott egybe; mert a holnapi főrendiházi tárgyalásra a püspöki kar tagjai ugyanis a fővárosba érkeznek, így tehát nem akarta őket külön társztani. Megbeszéltek ezután főrendiházi magatartásukat és elhatározták, hogy semmiféle hivatalos értesítést nem adnak a gyűléseken történendokról.

— **A kik befolyásolják a pápát.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Rómából jelentik, hogy a bibornokok kongregációja elhatározta, hogy a pápának ajánlja, hogy foglaljon állást a keresztény szocialista párt ellen.

— **Koronás fők házassága.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A hollandi királyné a nyáron Albert hereggel jegyet vált.

Előfizetésre való felhívás.

A második évnegyed küszöbén bizalommal fordulunk előfizetőinkhez és midőn felkérjük a további támogatásra, nem mulaszthatjuk el reá mutatni a lefolyt évnegyed alatt tanusított magatartásunkra.

A mit mult évi december hó 16-án kibocsátott programunkban ígértünk, azt az utolsó betűig betartottuk, és nem is hiszszük, hogy ebből kifolyólag olvasóinknak elégedetlenségre volna okuk.

A jövőben is megmaradunk és kitartunk akkor hangoztatott elveink mellett. Függetlenségünket megőrizzük minden irányban és soha sem fogjuk eltéveszteni szemünk elől a célt, mely a független Magyarország kiépítését célozza.

Ennek az eszmének szolgálatában nem riadunk vissza semmi küzdelemtől; nem engedjük magunkat befolyásoltatni a hatalomtól, mi megmaradunk mindenha a tiszta és hamisítatlan függetlenségi és 48-as elvek önzéstelen szolgálatában.

Épp ez okból azokhoz is fordulunk jelen felhívásunkkal, kik ez ideig olvasói voltak ugyan lapunknak, de nem tartoztak abba a díszes gárdába, mely anyagi támogatással is hozzájárul elveink diadalra juttatásához. Kérjük ezeket is: lépjenek be előfizetőink sorába, hisz azért a csekély előfizetési díjért annyit nyújtunk, mint vidéki lap egyáltalában nem képes nyújtani.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek a lapot április 1-ig teljesen ingyen küldjük.

Jövő negyedétől kezdve minden egyes előfizetőnk vasárnaponként egy ives illusztrált regény és szépirodalmi mellékltet fog kapni teljesen díjtalanul. Lapunk kiadója nem rettent vissza az anyagi áldozatoktól, csakhogy az olvasó közönség e nemű kívánságait is kielégíthesse.

Mindezek dacára a lap előfizetési ára nem változik, a mennyiben napilapunk **évnegyedre csak 2 frt 50 kr.**, hetilapunk pedig csak **75 krba** kerül.

Hazafias tisztelettel

A „Pécsi Figyelő”
kiadó hivatala.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felelős szerkesztő

PLEININGER FERENC.

TAISZ JÓZSEF
kiadó.

3051 szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Lang Margit nyomjai lakos végrehajthatónak Heid Miklós ügyis mint elhunyt neje özvegye Margit özvegye k. k. Heid Katalin és János t. gyámja szederkényi lakos végrehajtható elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatói ügyében a pécsváradai kir. bíróság területén lévő Szederkény községben fekvő a szederkényi 167 sz. betétben felvett I. 1/2, hsz. 81 sz. ház és udvarra ugy 322/b hsz. fekvésére az árverést 428 frt becsárban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi május hó 16. napján d. e. 10 órakor Szederkény községben a híró lakásokban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 42 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság 1895. évi február hó 6. napján.

Bogyay Pongrácz.
kir. törvénzéki bíró.

COGNAC
GZUBA-DUROZIER & CO
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenhol kapható.
Vezetőnyökség: RUDA és BLOCHMANN, Budapest és Bécs.

1755. sz.
tkvi 1895.

Árverési hirdetmény!

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy németbólyi segélyegylet végrehajthatónak Weismüller Rudolf és k. k. fia végrehajtható ellen 250 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatói ügyében a pécsváradai kir. bíróság területén levő Hidor község határában fekvő a hidori 37 sz. tjkvben felvett 55 hsz. 36 sorsz. házra udvartér és kertre 584 frt kikiáltási árban és a hidori 179 sz. tjkvben felvett 288 hszsz. szőlőre 626 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi május hó 11-én d. e. 10 órakor Hidor község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 58 frt 40 krt, és 62 frt 60 krt, készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1895. évi január hó 24. napján.

Bogyay Pongrácz.
kir. tevéki bíró.

H i r d e t é s e k :

Intányos áron vállaltatnak fel kiadóhivatalunkban. (Király-utca 4. szám.)

Üzlet-megnyitás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Pécsen, király-utca, Bazár épület udvari helyiségében a gazdák tejcsarnoka szomszédságában

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfi- és gyermekruha gyár pécsi raktára
ezég alatt

kész férfi- és gyermekruha üzletet
nyitottam.

Nagy választéku raktárt tartok legdivatosabb kiállítású kész férfi és gyermek ruhákban rendkívül olcsó áron. Mérték szerint megrendeléseket elfogadok és azt legrövidebb idő alatt pontosan eszközölöm. Minél számosabb látogatást kér

tisztelettel

SCHMITZ SOMA.

a Zentler-féle cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyár pécsi üzletvezetője.